

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 12 februarie 2021
(OR. en)

5186/21

Dosar interinstituțional:
2018/0235 (NLE)

RECH 10
COMPET 15
ATO 4
CADREFIN 11

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: DECIZIE A CONSILIULUI de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe

DECIZIA (Euratom) 2021/... A CONSILIULUI

din ...

**de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom
de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER
și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 47 al treilea și al patrulea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul privind instituirea Organizației Internaționale pentru Energia de Fuziune ITER în vederea punerii în comun în aplicare a proiectului ITER¹ (denumit în continuare „Acordul ITER”) a fost semnat în noiembrie 2006 de către Euratom, China, India, Japonia, Coreea de Sud, Federația Rusă și Statele Unite. Euratom, care reprezintă partea-gază în temeiul Acordului ITER, a preluat poziția de lider în acest proiect.
- (2) Prin Decizia 2007/198/Euratom², Consiliul a înființat întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (*Fusion for Energy*) (denumită în continuare „întreprinderea comună”) pentru a contribui, în numele Euratom, la Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER și la activitățile din cadrul abordării extinse desfășurate împreună cu Japonia precum și pentru a pregăti și a coordona un program de activități în vederea construirii unui reactor de fuziune experimental și a instalațiilor conexe.

¹ JO L 358, 16.12.2006, p. 62.

² Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 90, 30.3.2007, p. 58).

- (3) Articolul 5 din Decizia 2007/198/Euratom prevede că întreprinderea comună are propriul regulament financiar, întocmit pe baza principiilor Regulamentului delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei¹, care se poate îndepărta de la regulamentul delegat respectiv în cazul în care este necesar, având în vedere nevoile specifice de funcționare ale întreprinderii comune, sub rezerva consultării prealabile cu Comisia. Titlul IV din regulamentul financiar al întreprinderii comune reglementează execuția bugetului.
- (4) Decizia 2007/198/Euratom a prevăzut o valoare de referință financiară considerată necesară pentru întreprinderea comună împreună cu contribuția totală indicativă a Euratom la această sumă, care este pusă la dispoziție prin intermediul programelor de cercetare și formare ale Comunității adoptate în temeiul articolului 7 din tratat sau prin intermediul oricărei alte decizii adoptate de Consiliu.

¹ Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei din 30 septembrie 2013 privind regulamentul financiar cadru pentru organismele menționate la articolul 208 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 7.12.2013, p. 42).

- (5) Decizia 2007/198/Euratom a fost modificată prin Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului¹ pentru a permite finanțarea activităților întreprinderii comune pe durata cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 stabilit în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013².
- (6) Un nou scenariu de referință pentru proiectul ITER, care a fost elaborat ca parte a îmbunătățirilor în gestionarea proiectului, a obținut susținerea Consiliului ITER în 2016 și în 2017. Acesta a fost utilizat ulterior la estimarea nevoilor de finanțare ale întreprinderii comune. Calendarul actualizat al noului scenariu de referință prevede că prima plasmă va fi realizată în decembrie 2025 și exploatarea la capacitatea maximă în 2035, utilizându-se drept combustibil deuteriu-tritiu. Calendarul respectiv nu include situațiile neprevăzute și, prin urmare, presupune faptul că toate riscurile majore trebuie atenuate.

¹ Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 349, 21.12.2013, p. 100).

² Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

- (7) La 12 aprilie 2018, Consiliul a reafirmat menținerea angajamentului Euratom în vederea finalizării cu succes a proiectului ITER și a mandatat Comisia să aprobe, în numele Euratom, cu ocazia unei reuniuni a Consiliului ITER la nivel ministerial, noul scenariu de referință pentru proiectul ITER. Concomitent, Consiliul a solicitat ca întreprinderea comună să își îndeplinească în continuare obligațiile de raportare și de revizuire în conformitate cu concluziile Consiliului din 12 iulie 2010 și să efectueze periodic evaluări independente ale progreselor înregistrate de ITER, punându-se accentul pe randament și pe gestionarea proiectului, inclusiv pe limitarea costurilor, pe respectarea programului proiectului și pe gestionarea riscurilor.
- (8) Prezenta decizie va permite sinergii și complementarități cu activitățile de cercetare în domeniul fuziunii finanțate în cadrul Programului pentru cercetare și formare al Euratom. Construirea și exploatarea cu succes a ITER se situează pe drumul critic al foii de parcurs europene privind fuziunea, care a fost aprobată de toate părțile interesate de cercetarea privind fuziunea din Europa.
- (9) Parlamentul European și Consiliul au stabilit nivelul maxim al angajamentelor Euratom pentru ITER în cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027, stabilit în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093¹ („CFM 2021-2027”), la 5 614 000 000 EUR în prețuri curente.
- (10) Cu respectarea deplină a dreptului statelor membre de a decide cu privire la mixul lor energetic, acțiunile întreprinse în temeiul prezentei decizii pot contribui la realizarea obiectivelor foii de parcurs europene privind fuziunea.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 11).

- (11) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 pentru o mai bună legiferare¹, este necesar să se evalueze ITER pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințele de monitorizare specifice, evitându-se totodată reglementarea excesivă și sarcinile administrative excesive. După caz, cerințele respective ar putea include indicatori cuantificabili, ca bază pentru evaluarea impactului ITER. Concluziile evaluărilor efectuate de Comisie ar trebui să fie transmise Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. În cazul în care evaluarea *ex-post* și cea intermediară sunt aproape una de alta, ar trebui să fie posibilă combinarea celor două evaluări într-o singură evaluare care să acopere perioada corespunzătoare.

¹ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (12) În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului¹ („Regulamentul financiar”), cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului² și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95³, (Euratom, CE) nr. 2185/96⁴ și (UE) 2017/1939⁵ ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

² Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

³ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁴ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁵ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului¹. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai Curții de Conturi și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terț implicat în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (13) Prezenta decizie ar trebui să asigure vizibilitatea fondurilor din partea Comunității prin furnizarea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg.

¹ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

- (14) Este necesar să se modifice Decizia 2007/198/Euratom pentru a permite finanțarea activităților întreprinderii comune și a activităților conexe ale Comisiei pentru perioada 2021-2027 din bugetul general al Uniunii Europene.
- (15) Pentru a asigura finalizarea cu succes a proiectului ITER și continuitatea în ce privește furnizarea de sprijin în domeniul de politică relevant de la începutul CFM 2021-2027, prezenta decizie ar trebui să se aplice, cu efect retroactiv, de la 1 ianuarie 2021 și să intre în vigoare în regim de urgență,
- (16) Prin urmare, Decizia 2007/198/Euratom ar trebui să fie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2007/198/Euratom se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Contribuția indicativă a Euratom la întreprinderea comună pentru perioada 2021-2027, inclusiv cheltuielile de sprijin conexe menționate la alineatul (4) pentru aceeași perioadă, se stabilește la 5 614 000 000 EUR în prețuri curente.”;

(b) se adaugă următorul alineat:

„(4) Suma menționată la alineatul (3) poate acoperi, de asemenea, cheltuieli legate de activități de pregătire, monitorizare, control, audit, evaluare și alte activități și cheltuieli necesare pentru gestionarea și punerea în aplicare a prezentei decizii, inclusiv cheltuieli administrative, precum și pentru evaluarea îndeplinirii obiectivelor sale. De asemenea, suma poate acoperi cheltuieli legate de studii, reuniuni ale experților și cheltuieli legate de rețele informatice axate pe prelucrarea și schimbul de informații, inclusiv instrumente informatice instituționale și alte tipuri de asistență tehnică și administrativă necesare în legătură cu gestionarea prezentei decizii.”

2. Articolul 5b se elimină.
3. Se introduce următorul articol:

„Articolul 5c

Evaluare

- (1) Evaluările privind punerea în aplicare a prezentei decizii se efectuează periodic și în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor.
- (2) După ce vor fi disponibile suficiente informații cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii în perioada 2021-2027, Comisia efectuează cel târziu până în 2024 o evaluare intermediară privind punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (3) La finalul punerii în aplicare a prezentei decizii, cel târziu la patru ani de la sfârșitul perioadei menționate la articolul 4 alineatul (3), Comisia efectuează o evaluare finală privind punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (4) Comisia comunică concluziile evaluărilor efectuate în temeiul prezentului articol, împreună cu observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.”

4. Se introduce următorul articol:

„Articolul 5d

Comunicare, vizibilitate și publicitate

- (1) Destinatarii fondurilor din partea Comunității recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea fondurilor din partea Comunității, în special cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg.
- (2) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind prezenta decizie, acțiunile întreprinse în temeiul prezentei decizii și rezultatele obținute. Resursele financiare alocate prezentei decizii contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolul 1.”

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Aceasta se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la

*Pentru Consiliu
Președintele*
